

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๕๑

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง โต้แย้งการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๒๔๕/๒๕๓๑ และ ๔๔๓๒/๒๕๓๖ ว่า
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ด้วยศาลจังหวัดนนทบุรีได้ขอให้กระทรวงยุติธรรมจัดส่งสำเนาสำนวนคดีแพ่งหมายเลขแดง
ที่ ๑๐๔๔/๒๕๒๖ ระหว่าง นายยัง บรมทองชุ่ม ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน โจทก์ นางมัยเอ็ง แซ่ตัน
ที่ ๑ กับพวกรวม ๘ คน จำเลย เรื่องพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔
ซึ่งนางศิริพร พรสุทธิชัยพงษ์ จำเลยที่ ๖ ยื่นคำร้องโต้แย้งบทบัญญัติที่ศาลใช้บังคับคดีตามคำพิพากษา
ศาลฎีกา ที่ ๒๔๕/๒๕๓๑ และ ๔๔๓๒/๒๕๓๖ ว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงเป็นปัญหาเรื่องบทบัญญัติที่ศาลจะใช้บังคับคดีต้องด้วย
บทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงส่งความเห็นดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามความในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พิเคราะห์แล้วในปัญหาข้อแรกผู้ร้องอ้างว่าคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๒๔๕/๒๕๓๑ มี นายประวิทย์
ขัมภรัตน์ และนายชวลิต นราลัย ลงลายมือชื่อ ส่วนนายอภิรักษ์ ปุษปาคม ผู้พิพากษาอีกคนหนึ่งมิได้
ลงลายมือชื่อโดยมีบันทึกของประธานศาลฎีกาว่า “ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คดีนี้ได้ทำคำพิพากษาโดย
นายอภิรักษ์ ปุษปาคม ได้ร่วมประชุมปรึกษาเป็นองค์คณะ ดังลงนามไว้แล้วในต้นร่างคำพิพากษา
แต่นายอภิรักษ์ ปุษปาคม ไปดำรงตำแหน่งรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ก่อนที่จะลงนามในคำพิพากษานี้
จึงบันทึกไว้เป็นสำคัญ” ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๔๔๓๒/๒๕๓๖ มีนายสมปอง เสนเนียม
ลงลายมือชื่อ ส่วนนายอัมพร เดชศิริ และนายวิฑูรย์ สุทธิประภา ผู้พิพากษาอีกสองคนมิได้ลงลายมือชื่อ
โดยมีบันทึกของประธานศาลฎีกาว่า “ข้าพเจ้าขอรับรองว่าคดีนี้ได้ทำคำพิพากษาโดย นายอัมพร เดชศิริ
และนายวิฑูรย์ สุทธิประภา ได้ร่วมประชุมปรึกษาเป็นองค์คณะลงนามไว้แล้วในต้นร่างคำพิพากษา
แต่นายอัมพร เดชศิริ เกษียณอายุราชการ และนายวิฑูรย์ สุทธิประภา ย้ายไปดำรงตำแหน่งรองอธิบดี
ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ก่อนที่จะลงนามในคำพิพากษานี้จึงบันทึกไว้เป็นสำคัญ” ซึ่งผู้ร้อง
โต้แย้งว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาลงลายมือชื่อในคำพิพากษาทั้งสองฉบับไม่ครบองค์คณะ แม้ประธานศาลฎีกา

จะจดแจ้งไว้แล้วและผู้พิพากษาที่มีได้ลงลายมือชื่อในคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวได้ลงลายมือชื่อไว้ในต้นร่างแล้วก็ตาม ก็ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๑ วรรคสอง เพราะจะต้องจดแจ้งข้อความด้วยว่า “และมีความเห็นพร้อมด้วยคำพิพากษานั้น” จึงจะเป็นการถูกต้องและใช้บังคับได้ตามกฎหมาย เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการจดแจ้งข้อความดังกล่าวในคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองฉบับ คำพิพากษาศาลฎีกาจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ อันต้องด้วยมาตรา ๖ เป็นอันใช้บังคับมิได้ ไม่อาจกล่าวอ้างนำมาบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ เพราะขัดต่อกฎหมายและขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงเป็นโมฆะ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของศาลหรือคู่ความฝ่ายใดได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จะต้องปรากฏว่าคำร้องนั้นกล่าวอ้างว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนั้น ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ คือ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเท่านั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หาได้ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องการทำหรือไม่กระทำของบุคคล คณะบุคคลหรือองค์กรใด ซึ่งรวมถึงศาลด้วย เมื่อปรากฏว่าตามคำร้องของผู้ร้องเป็นการกล่าวอ้างว่าในการรับรองคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองฉบับ ประธานศาลฎีกาไม่กระทำตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๑ วรรคสอง บัญญัติไว้หาได้กล่าวอ้างว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้องขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่ดังนั้น ข้อโต้แย้งของผู้ร้องจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้

ส่วนข้อโต้แย้งของผู้ร้องประการที่ ๒ ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าบทบัญญัติที่ศาลนำมาใช้บังคับแก่คดีนี้คือพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว โดยพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ก่อนวันที่โจทก์ฟ้อง บทบัญญัติที่ศาลนำมาใช้บังคับแก่คดีจึงขัดต่อกฎหมายเป็นเหตุให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ อันต้องด้วยมาตรา ๖ และมาตรา ๒๖๔ เห็นว่าข้อโต้แย้งของผู้ร้องดังกล่าว ผู้ร้องมิได้กล่าวอ้างว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้องขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด ผู้ร้องเพียงกล่าวอ้างว่าศาลนำกฎหมายที่ถูกยกเลิกแล้วมาใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้อง จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญเท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกระทำของศาลโดยตรง มิได้เกี่ยวกับตัวบทกฎหมายที่ศาลนำมาใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ทั้งคดีตามที่ผู้ร้องอ้างก็ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดไปแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าวที่จะพิจารณาวินิจฉัยข้อโต้แย้งนี้ได้เช่นเดียวกัน

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่จะเสนอ
ข้อโต้แย้งตามคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ